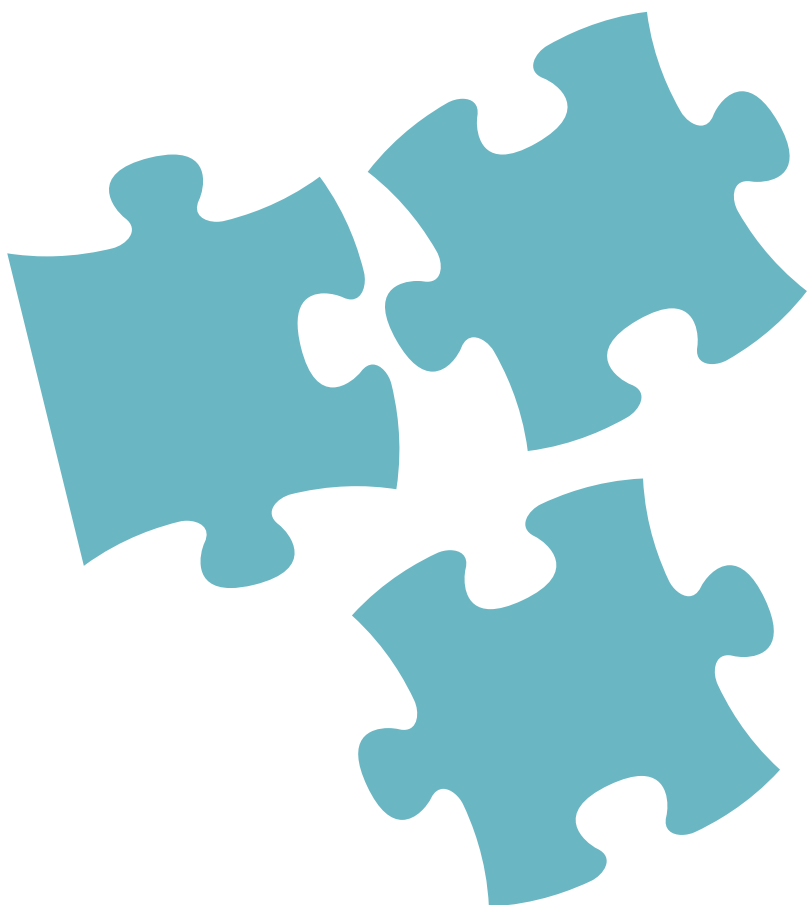

Kwaliteitsrapport Producentenprijsindex (PPI)

Verklaring van tekens

.	gegevens ontbreken
*	voorlopig cijfer
**	nader voorlopig cijfer
x	geheim
–	nihil
–	(indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2011–2012	2011 tot en met 2012
2011/2012	het gemiddelde over de jaren 2011 tot en met 2012
2011/'12	oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2011 en eindigend in 2012
2009/'10– 2011/'12	oogstjaar, boekjaar enz., 2009/'10 tot en met 2011/'12

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek
Grafimedia

Omslag

Telldesign, Rotterdam

Inlichtingen

Tel. (088) 570 70 70
Fax (070) 337 59 94
Via contactformulier:
www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl
Fax (045) 570 62 68

Internet

www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek,
Den Haag/Heerlen, 2012.
Vereenvoudiging is toegestaan,
mits het CBS als bron wordt vermeld.

Kwaliteitsrapport Producentenprijsindex (PPI)

Samenvatting: Dit rapport heeft tot doel een compleet beeld te geven van de statistiek van de Producentenprijzenindex (PPI). Belangrijke aspecten die aan de orde komen zijn de definitie van de statistiek, het statistisch proces, de kwaliteit van de cijfers, de gebruikte methodiek, de tabellen die onder deze statistiek vallen, gerelateerde tabellen en verschillende soorten referenties.

Trefwoorden: kwaliteitsrapport, metadata, toelichting, specificatie.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Tabellen	3
3	Wet- en regelgeving	3
4	Beschrijving van de statistiek	4
4.1	Algemeen.....	4
4.2	Statistische eenheid	4
4.3	Populatie	4
4.4	Variabelen.....	4
4.5	Meeteenheid	4
4.6	Classificatiesystemen	4
4.7	Verslagperiode	5
4.8	Tijdreeks.....	5
4.9	Land.....	5
5	Statistisch proces	5
5.1	Databronnen.....	5
5.2	Dataverzameling, -validatie en -compilatie.....	5
6	Publicatiebeleid	6
6.1	Frequentie	6
6.2	Publicaties	7
6.3	Revisies	7
6.4	Overig	7
7	Relevantie	7
7.1	Behoeften van gebruikers	7
7.2	Volledigheid	7
8	Nauwkeurigheid	7
9	Tijdigheid	8
10	Vergelijkbaarheid	8
10.1	Vergelijkbaarheid tussen landen	8
10.2	Vergelijkbaarheid in de tijd.....	8
11	Samenhang en consistentie	8
12	Gerelateerde tabellen	9
13	Afkortingen en begrippen	9
14	Referenties	9
14.1	Websites	9
14.2	Publicaties.....	10
14.3	Methodologie	10
14.4	Wet- en regelgeving	10
15	Contactgegevens	10
16	Versiebeheer	10

1 Inleiding

Dit rapport heeft tot doel om voor alle gebruikers een zo volledig mogelijk beeld te geven van de statistiek. Daarom komt een aantal belangrijke aspecten aan de orde zoals de definitie van de statistiek, de gebruikte methodiek, een beschrijving van het proces, de kwaliteit van de output, de tabellen die onder deze statistiek vallen en referenties.

Maatregelen die gelden voor alle statistieken worden in dit rapport niet genoemd. Denk hierbij aan maatregelen om de vertrouwelijkheid van de data en de kwaliteit van de output en processen te waarborgen. Raadpleeg hiervoor de CBS Kwaliteitsverklaring.

2 Tabellen

Dit rapport heeft betrekking op de volgende tabellen:

- [Producentenprijzen; SBI 2008, afzet, index 2005 = 100](#)
- [Producentenprijzen; ProdCom, afzet en verbruik, index 2005 = 100](#)

Verder is er een Excel spreadsheet:

- [Producentenprijzen industrie afzet binnenland; samengestelde branches \(SBI 2008\) 2005 = 100](#)

Deze tabel bevat aggregaten voor bepaalde combinaties van branches: 10-12, 13-15, 16-23, 17-18, 19-22, 24-25, 24-30+33, 26-28 en 29-30.

In onderstaande tabel is de producentenprijs van energie verwerkt:

- [Energie; verbruik en producentenprijs naar energiebron](#)

De volgende tabellen zijn stopgezet maar wel te raadplegen op StatLine:

- [Producentenprijzen \(2000 = 100\) naar SBI '93](#)
- [Producentenprijzen \(2000 = 100\) naar ProdCom](#)
- [Producentenprijzen \(1995=100\) naar SBI '93](#)
- [Producentenprijzen \(1995=100\) naar Prodcom](#)
- [Producentenprijzen \(1990=100\) naar SGN, vanaf 1990](#)
- [Producentenprijzen \(1990=100\) naar SBI 1993, vanaf 1990](#)
- [Tijdreeksen prijzen](#)

3 Wet- en regelgeving

Productie van de statistiek vindt plaats op basis van de verordening 1165/98 van de Raad van 19 mei 1998 inzake korte termijn statistieken en verordening 1185/2005 inzake de vaststelling van forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijzen van bepaalde soorten groenten en fruit. Zie voor referenties hoofdstuk 22.

4 Beschrijving van de statistiek

4.1 Algemeen

De statistiek geeft de prijsontwikkeling van industrieproducten ten opzichte van het basisjaar weer. Het betreft zowel ingevoerde goederen als door de Nederlandse producenten verkochte goederen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen binnenlandse afzet, buitenlandse afzet (= uitvoer) en invoer. Het prijsindexcijfer is een gewogen gemiddelde van de productprijzen.

4.2 Statistische eenheid

Product

4.3 Populatie

De populatie bestaat uit goederengroepen in de Nijverheid exclusief Bouwnijverheid. Het gaat om de volgende SBI en ProdCom secties:

- Delfstoffen (sectie B),
- Industrie (sectie C),
- Elektriciteit (sectie D) en
- Water (sectie E).

4.4 Variabelen

De tabellen bevatten de volgende variabelen:

- Prijsindexcijfer
- Mutaties maand op maand
- Mutaties jaar op jaar
- Wegingscoëfficiënt. De wegingscoëfficiënt geeft de belangen weer van economische activiteiten ten opzichte van elkaar. Het belang is gebaseerd op de omzet van de SBI-afdeling.

4.5 Meeteenheid

Index, percentages en wegingscoëfficiënten. Dit zijn dimensieloze eenheden.

4.6 Classificatiesystemen

Er worden drie classificatiesystemen gebruikt:

- ProdCom, versie 2005. De PRODCOM-lijst is een lijst van industriële producten die binnen de Europese Unie wordt gehanteerd voor industriële statistieken. Er wordt gerapporteerd tot maximaal 7 digits, terwijl het hoogste detailniveau 8 digits is.
- Standaard Bedrijfsindeling (SBI), versie 2008. De SBI is een classificatie van economische activiteiten. Er wordt gerapporteerd op het niveau van 2 digits.
- Gebied: Binnenlandse afzet (van in Nederland geproduceerde goederen), buitenlandse afzet (van in Nederland geproduceerde goederen), invoer door binnenlandse bedrijven. Binnenlands verbruik= invoer + binnenlandse afzet. Afzet = binnenlandse + buitenlandse afzet.

4.7 Verslagperiode

Maand

4.8 Tijdreeks

2000 tot heden. De tabel naar SBI van 1981 tot heden.

4.9 Land

Nederland

5 Statistisch proces

5.1 Databronnen

Het steekproefkader wordt samengesteld met behulp van diverse bronnen: Algemeen Bedrijvenregister, Energie statistieken, Internationale Handel, Productiestatistiek en Verkopen industriële producten. De kwaliteit van het steekproefkader is daarom afhankelijk van de kwaliteit van deze bronnen. Het bovenstaande geldt ook voor de binnenweging.

De buitenweging wordt afgeleid van de Nationale Rekeningen en is daarom afhankelijk van de kwaliteit van de Nationale Rekeningen.

Voor de waarneming van de prijzen wordt geen gebruik gemaakt van registers.

5.2 Dataverzameling, -validatie en -compilatie

Het overgrote deel van de waarneming vindt plaats met behulp van papieren en elektronische vragenlijsten. Verder worden er op beperkte schaal prijzen verzameld door middel van telefonische navraag. Ook vindt er waarneming plaats op basis van prijslijsten die door berichtgevers ter beschikking worden gesteld.

Steekproeftrekken

Voor de waarneming wordt de PPS (probability proportional to size)-steekproefmethode gebruikt. Bij deze methode worden de grootste bedrijven integraal waargenomen en komen kleinere bedrijven in de steekproef. De kans om voor het deelnemerspanel te worden geselecteerd is evenredig met de omzet binnen de steekproefpopulatie.

De vernieuwde steekproefopzet maakt het mogelijk om met minder waarnemingen te volstaan. De uitkomsten zijn daarbij minstens net zo nauwkeurig als bij de steekproefopzet die tot 2008 is gehanteerd. Naast de vermindering van de enquêtedruk is het nu ook mogelijk om het waarneempanel van kleinere bedrijven periodiek te wijzigen (CBS, 2009). Er worden ongeveer 25 duizend prijzen van producten waargenomen bij circa 4 300 bedrijven.

Respons

Bij het samenstellen van de voorlopige cijfers is de respons circa 80 procent. Deze loopt op tot meer dan 90 procent voor de definitieve cijfers.

Gaafmaken

Het CBS voert de gebruikelijke controles uit op volledigheid en plausibiliteit van de aangeleverde gegevens. Naar kennelijk onjuiste of onvolledige gegevens wordt navraag gedaan. Alle prijzen die meer dan 10 procent afwijken van de voorgaande maand worden bekeken en zo nodig aangepast.

Imputeren

Bij het ontbreken van prijswaarnemingen (non-respons) wordt er geïmputeerd. De benodigde informatie wordt uit de overige waarnemingen wiskundig herleid.

Uitbijterdetectie- en afhandeling

Niet opgeloste uitbijters worden geïmputeerd. Er wordt echter naar gestreefd om deze uitbijters te verklaren en zo nodig aan te passen voordat de PPI definitief worden gemaakt.

Wegen en ophogen

Het belang van een bedrijf binnen een productgroep komt tot uitdrukking in, de zogenaamde binnenweging. . Deze weging kan worden aangepast aan het toe- of afnemende belang van een bedrijf in een productgroep. Deze wegingen zijn niet openbaar. Aanpassing vindt jaarlijks plaats.

Het belang van een product in het geheel aan producten of een bedrijfsklasse in het totaal van de nijverheid komt tot uitdrukking in de zogenaamde buitenweging. Deze weging wordt gepubliceerd voor zover het de uitkomsten naar activiteiten volgens de Standaard Bedrijfsindeling betreft. Aanpassing vindt eenmaal per vijf jaar plaats.

Transformeren

De cijfers gebaseerd op de productgroepen worden omgezet in cijfers naar bedrijfseconomische activiteit. Dit gebeurt volgens een vast schema gebaseerd op de omzet van de bedrijven.

Koppelen

Alleen bij de vijfjaarlijkse basisverlegging vindt er eenmalig een koppeling plaats met weegfactoren van de producten en productgroepen.

Corrigeren

Er wordt gecorrigeerd voor wijzigingen in de kwaliteit van de producten. Deze kan in de loop van de tijd wijzigen, terwijl het de bedoeling is om producten met steeds dezelfde kwaliteit te meten.

6 Publicatiebeleid

De planning wordt in augustus in het jaar voorafgaand aan de waarneming vastgesteld en een week voor de uitkomst van de publicatie gepubliceerd op de website.

6.1 Frequentie

Maandelijks

6.2 Publicaties

Maandelijks wordt een webartikel over de PPI op de CBS-site gepubliceerd. Onderwerp is de prijsontwikkeling van de afzet (niet: invoer) van de sector Industrie. Dit webartikel staat bij het thema Conjunctuurberichten (thema's\dossiers\conjunctuur) en wordt ook geplaatst op de Homepage onder de rubriek Nieuw.

Ongeveer tweemaal per jaar wordt een webartikel geplaatst over de PPI totaal.

Verder staat in het Statistisch bulletin van het CBS elke maand een tabel over de PPI. In het Statistisch Jaarboek staat drie tabellen over de PPI volgens de SBI-indeling (CBS, 2011c).

6.3 Revisies

Basisverlegging van de index vindt om de vijf jaar plaats. Dit is Europees beleid. De volgende basisverlegging vindt in het eerste kwartaal van 2013 plaats.

6.4 Overig

De grafiek 'producentenprijzen' op de themapagina Prijzen (CBS, 2011b) geeft de mutaties van jaar op jaar in de PPI weer. Aanpassing vindt elke maand plaats na publicatie van de maandcijfers.

7 Relevantie

7.1 Behoeften van gebruikers

Eurostat stelt een PPI samen op Europees niveau mede op basis van de Nederlandse cijfers. De PPI wordt beschouwd als een Principal European Economic Indicator (Eurostat, 2010).

Omdat de PPI vooruitloopt op de Consumentenprijsindex is het rentebeleid van de ECB mede afhankelijk van de PPI.

De PPI wordt gebruikt in contracten; afgesproken prijzen worden daarin afhankelijk gemaakt van de PPI.

Het Centraal Planbureau en De Nederlandsche Bank gebruiken de PPI als input voor hun modellen.

De PPI wordt gebruikt voor het 'defleren' van prijzen in de Nationale Rekeningen. Hiervoor wordt de PPI ingedeeld naar bedrijfseconomische activiteit (SBI) gebruikt.

7.2 Volledigheid

Alle statistieken worden geleverd conform de verordening, behalve de buitenlandse afzet van reparatie en onderhoud. Deze statistiek is nog in ontwikkeling.

8 Nauwkeurigheid

Het indexcijfer wordt tot één cijfer achter de komma gepubliceerd. De algehele nauwkeurigheid van de cijfers is niet bekend. De steekproeffout is echter beperkt, omdat de grote bedrijven integraal worden waargenomen.

Alleen uit de kleinere bedrijven wordt een steekproef getrokken. De omvang van de totale steekproeffout is onbekend.

In de volgende processtappen kunnen fouten worden gemaakt:

- Bij het invullen van de vragenlijst door de berichtgever.
- Bij het vertoetsen van de vragenlijsten.
- Bij het aanpassen van de prijzen door het CBS ('gaafmaken').
- Bij het wegeven van de producten in de productgroepen.
- Bij het overzetten van de cijfers per productgroep naar bedrijfseconomische activiteit (SBI).

Om fouten bij het berekenen van de PPI te voorkomen wordt gebruik gemaakt van uitgebreid geteste software.

9 Tijdigheid

De voorlopige cijfers worden uiterlijk gepubliceerd op de 30^e dag na de verslagperiode. Definitieve cijfers worden vijf maanden na de verslagperiode gepubliceerd.

10 Vergelijkbaarheid

10.1 Vergelijkbaarheid tussen landen

De PPI is wereldwijd vergelijkbaar tussen landen omdat deze wordt berekend op basis van dezelfde handleiding (IMF, 2004).

10.2 Vergelijkbaarheid in de tijd

De prijsontwikkeling wordt in het algemeen zo goed mogelijk gemeten door uitsluitend de prijzen van artikelen in de berekening mee te nemen die in twee opeenvolgende maanden bij dezelfde berichtgever zijn waargenomen. Reeksen met een verschillende basis kunnen volgtijdelijk wordt geschakeld (CBS, 2009).

11 Samenhang en consistentie

Samenhang van concepten

De populatie (van producten) is uniek voor de PPI.

De eenheid wordt ook gebruikt in de tabel [Verkopen; industriële producten naar productgroep](#). Deze tabel toont per projectgroep de verkopen in verkoopwaarde en hoeveelheid. De populatie wordt door dezelfde classificatie afgebakend.

De classificaties ProdCom en SBI zijn dezelfde als die bij andere statistieken worden gebruikt.

De nauwste samenhang bestaat er met de Diensten Prijzen Index (DPI), waarbij alleen de populatie anders is dan van de PPI.

Consistentie tussen voorlopige en definitieve cijfers

Bijstellingen tussen voorlopige en definitieve cijfers zijn minimaal en zijn gebaseerd op nagekomen respons en extra correcties door het CBS.

Consistentie tussen korte- en langetermijncijfers

De maand op maand mutaties en jaar op jaar mutatie zijn gebaseerd op dezelfde index en daarom volledig consistent.

Consistentie met andere statistieken (plausibiliteit)

Er is een sterk verband tussen de Duitse en Nederlandse PPI. Verder is de PPI sterk afhankelijk van de olieprijsen.

Consistentie tussen aggregaten en microdata

De statistieken zijn gebaseerd op microdata. Alle aanpassingen vinden op de microdata plaats, zodat de statistieken consistent zijn met de microdata.

12 Gerelateerde tabellen

[Dienstenprijzen; commerciële dienstverlening en transport, index 2010 = 100](#)

13 Afkortingen en begrippen

Afkorting of Begrip	Beschrijving of definitie
Afzet	Goederen die zijn geproduceerd en verkocht door Nederlandse industrie, onderscheiden naar binnenlandse afzet en buitenlandse afzet.
CPI	Consumentenprijsindex
Defleren	Het splitsen van een waardeontwikkeling in een prijsontwikkeling en een volumeontwikkeling.
DPI	Dienstenprijzenindex
Invoer	Goederen die in Nederland zijn ingevoerd.
PPI	Productenprijsindex
PPS	Probability proportional to size steekproefmethode
ProdCom	PRODUCTION COMMUNAUTAIRE. Een lijst van industriële producten die binnen de Europese Unie wordt gehanteerd voor industriële statistieken.
SBI	Standaard Bedrijfsindeling. Een classificatie van economische activiteiten.

14 Referenties

14.1 Websites

CBS (2011b). Themapagina [Prijzen. Webpagina](#) met Nieuws, Cijfers, Publicaties en Methoden onder andere over producentenprijzen.

Eurostat (2011). [Producer price indices overview](#). Wiki pagina.

14.2 Publicaties

CBS (2011c). [Statistisch jaarboek 2011](#).

14.3 Methodologie

CBS (2009). [Prijsindexcijfers industrie, basisverlegging 2005=100](#).

CBS (2011a). [Korte onderzoeksbeschrijving Producentenprijsindex \(PPI\), 2005=100](#).

Eurostat (2006a). [Methodology of short-term business statistics](#). Interpretation and guidelines.

Eurostat (2006b). [Methodology of short-term business statistics](#). Interpretation and guidelines. Association documents.

Eurostat (2008). [European Price Statistics](#). An overview.

Eurostat (2010). [A comparison of methods used to compile PEEs in short-term business statistics](#)

IMF (2004). [Producer Price Index Manual](#).

14.4 Wet- en regelgeving

Eurostat (1998). [Verordening 1165/98 van de Raad van 19 mei 1998 inzake korte termijn statistieken](#).

Eurostat (2005). [Verordening 1185/2005 inzake de vaststelling van forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijzen van bepaalde soorten groenten en fruit](#).

15 Contactgegevens

Organisatie	Centraal Bureau voor de Statistiek
Helpdesk	Infoservice
Telefoonnummer	088 570 70 70
Internet	http://www.cbs.nl/infoservice
Fax	070 387 74 29
Bezoekadres	Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag Of: CBS-weg 11, 6412 EX Heerlen U kunt één van de vestigingen op afspraak bezoeken.

16 Versiebeheer

Versie	Datum	Beschrijving van de wijziging
1.0	17 december 2012	Eerste definitieve versie.

Aanpassing van dit rapport vindt in principe jaarlijks plaats.

Sjabloonversie 1.0 d.d. 17 september 2012